

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAO SCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie Otrabanda, Tel. 507

Administratie : St. Thomas-college.

DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

ARUBAANSCH BELANGEN.

Om de belangrijkheid van 't behandelde, geven we een zoo volledig mogelijk verslag van de vergadering van den Raad van Politie op Aruba, gehouden op den 15n November 1929, 'savonds te 8 uur.

De VOORZITTER opent de vergadering en richt een welkomsgroet aan den Raad en het Publiek en verzoekt den Secretaris de notulen van de vorige vergadering voor te lezen. Deze werden na voorlezing gearresteerd.

De VOORZITTER verzoekt den Secretaris de afgekomen stukken voor te lezen waarmede was een brief van Dr. J. R. ARENDS, waarbij hij verklaarde zijne benoeming tot Landraad aan te nemen. Nadat de Secretaris de verscheidene stukken had voorgelezen, nam de Voorzitter het woord en heette Dr. Arends als nieuw lid, van harte welkom en memoreert dat hij in de laatste vergadering van den Raad van Politie zijn vreugde uitgesproken heeft over het feit, dat er een groeiende belangstelling onder de burgerij te constateeren valt voor publieke zaken; deze blijdschap culmineerde toen hij de buitengewone belangstelling zag bij de stembus. Ons eiland kan er wel bij varen als de interesse van het publiek levendig blijft. Spreker ziet daarin een teken van kracht en economischen groei. Hij moedigt het publiek aan bij voortdurende deze belangstelling te toonen en eendrachtig samen te werken, want: „Eendracht maakt Macht”. En door steeds eendrachtig te zijn, kan het doel bereikt worden n.l. dat Aruba een belangrijk d.l. zal worden van Groot Nederland.

Nadat Dr. ARENDS den eed afgelegd had vroeg de EMAN het woord en zeld.

Mijnheer de Voorzitter,

De intrede van Dr. Arends in den Raad van Politie is in vele opzichten toe te juichen. Hiermee is bereikt dat de Raad weer voltallig is. Thans kan de Raad van Politie met meer kracht zijn stem doen hooren. Als het algemeen belang steeds voor oogen gehouden wordt en samen gewerkt wordt, zal veel bereikt kunnen worden. Het is echter niet noodig om het elkaar steeds naar den zin te willen maken, elkaar na te praten en in elkaars kielzog te varen. Wat noodig is, is het wisselen van gedachten om daaruit conclusies te trekken tot belang van het algemeen welzijn. Spreker heet ook van zijn kant den nieuw benoemden Landraad hartelijk welkom.

Het lid ARENDS het woord verkrijgende hield de volgende rede.

Mijnheer de Voorzitter, geacht lid Eman,

't Zij mij vergund bij mijn eerste intrede te midden van uw college, in de eerste plaats mijn dank uit te brengen voor de hartelijke woorden zoo juist door U gesproken.

Ik van mijn kant hoop dat er in dit college steeds zal heerschen een geest van nauwe samenwerking in het belang van dit eiland en zijne ingezetenen, die mij de eer hebben aangedaan mij als hun vertrouwensman en vertegenwoordiger hier in uw midden te brengen.

Ik hoop in staat te zijn mijn volk te toonen dat ik dat vertrouwen waardig ben door mijn algehele medewerking te verleenen waar het noodig zal zijn om Aruba te brengen op de plaats waar het hoort te staan, om Aruba te maken onafhankelijk, in dien zin, dat het in plaats van een lastpost voor het moederland in de toekomst zal blijken te zijn een parel aan de Nederlandsche kroon. Een feit is dat Aruba een toekomst heeft, waarvan wij vroeg of laat de vruchten zullen plukken; wanneer door goed beleid en wijs bestuur dit eiland tot bloei gebracht wordt.

Om tot dat doel te geraken moeten wij uit onze oogen kijken en op onze hoede zijn. Aruba is van een onbeduidende stip in de Caraïbische zee thans geworden een door de heele wereld bekende plaats, waarnaar zeker velen met begeerige oogen zitten te kijken.

Daarom zeg ik, moeten wij op onze hoede wezen. Wij moeten onze fouten en tekortkomingen onder de oogen zien en ons niet door eigenbelang, sympathie of antipathie of anderszins laten weerhouden dingen te zeggen die in het belang van het eiland gezegd moeten worden.

Daarom mocht het wel eens noodig blijken hier in dit college feiten

aan te halen of waarheden te openbaren die hard zouden kunnen klinken in de ooren van anderen, ik zal niet nalaten ze te zeggen wanneer de belangen van het eiland zulks eischen. Bij voorbaat echter wil ik hier verklaren dat het in mijne bedoeling ligt dit slechts in de strikt noodzakelijke gevallen te doen en dat ik hoop dat alle discussies in dit college steeds zoo vriendschappelijk mogelijk gevoerd zullen worden en de toon en geest die hier zal heerschen altijd zal zijn een toon en geest van aangenaam onderling overleg en coöperatie. Dit is een conditio sine qua non voor ons, om tot ons doel te geraken n.l. Aruba te brengen tot groei en bloei en tot zegen voor zijne ingezetenen.

Er zijn tal van wandoelen die hier verdwijnen moeten, te veel om op te noemen. Ik wil op dit oogenblik niet hierover uitweiden, maar deze slechts even aanstippen en hoop bij de rondvraag gelegenheid te krijgen voor een meer gedetailleerde bespreking.

De toestanden die dringend om verbetering vragen zijn: Hygiëne, met als voornaam onderdeel de drinkwatervoorziening.

Ambulante kooplieden, die hier schatten weghalen zonder dat het eiland er eenig voordeel van behaalt. Verkeersregeling: die naar ik hoop met de komst van een goede politie wel in de juiste baan zal geleid worden.

Verder: Aanvulling in de vacature van een tweede notaris, draadloos station; dure openbare werken, havenwerken, steiger, enz.

Ik weet, mijnheer de voorzitter, dat reeds vele van deze toestanden Uwe aandacht hebben en hoop dat het U gegeven moge zijn allen tot een goede oplossing te brengen.

Mijnheer de voorzitter, ik dank U, ik heb gezegd.

De VOORZITTER neemt het woord en zegt, dat deze vergadering bijeengevoerd was om de Suppletioire Begroting 1930 te behandelen en brengt ter tafel het ontwerp *Suppletioire Begroting 1930* en stelt voor deze artikels gewijze te behandelen. De eerste vier punten worden zonder noemenswaardige discussies en zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Bij punt 5, n. l. *Straatverlichting*, geeft de Voorzitter de volgende toelichting: In Oranjestad zijn er maar 53 lichten voor straatverlichting; dit aantal moet vermeerderd worden; om paraat te zijn voor het geval de elektrische centrale uitgebreid wordt, wordt het bedrag van f. 3600.— aangevraagd.

De Landraad ARENDS vraagt of er iets bekend is dat er in de naaste toekomst kans is op behoorlijke lichtvoorziening, waarop de Voorzitter antwoordt, dat de eigenaar van de centrale eenigen tijd geleden plannen opgevat heeft tot verbetering van de lichtvoorziening.

Voor zoover hem bekend is, zijn deze plannen nog steeds actief loopend. De opzet eischt echter belangrijke studie. Hoe het eind van deze plannen zal zijn, weet hij niet, doch hij wil paraat zijn en alvast de noodige gelden aanvragen.

Deze post wordt daarop zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Daarna krijgen wij de „pièce de resistance” van dezen avond n. l. de bespreking over den *nieuwen weg*.

De VOORZITTER geeft de volgende inleiding: Van alle belanghebbenden heeft het bestuur klachten moeten hooren omtrent den slechten toestand van den bestaanden weg. Spreker heeft den Raad van Politie bijeengevoerd en de noodige voorstellen aan den Gouverneur gedaan. Het antwoord van den Gouverneur was dat deze kwestie niet zoo maar in eens kon worden opgelost, dat er fl. 100.000 beschikbaar gesteld werd voor herstel van den weg, en tevens werd gevraagd om nadere inlichtingen omtrent de geschatte kosten van reparatie. Spreker heeft zich toen rechtstreeks in verbinding gesteld met den landraad EMAN en heeft toen den heelen weg aan een kritisch onderzoek onderworpen. Het viel hem daarbij op hoeveel bochten, hellingen en obstakels van allerlei aard de weg heeft. Het werd hem duidelijk dat er een meer praktische en economische verbinding noodig was. Toen deze kwestie weer opkwam heeft spreker gezocht naar een tracé. De uitkomsten waren verrassend. Het bleek hem dat er een goede weg gebouwd kan worden, die in alle opzichten beter zal zijn dan de oude weg. Spreker toont de vergadering aan de hand van een schetskaart het

verschil tusschen den ouden en den nieuwen weg aan.

De nieuwe weg zal recht zijn, zonder obstakels, en zal bovendien dit voordeel hebben, vooral uit strategisch oogpunt, dat hij op alle punten uitzicht biedt op de verschillende beaen langs dit gedeelte van de kust. De aanleg van dezen nieuwen weg zal goedkoop zijn dan herstel van den ouden slechteren weg n.l. fl. 237.000 minder. Een groot gedeelte van den nieuwen weg zal over vlakke klippen lopen. Deze nieuwe weg zal een hoofdweg worden, waarop verschillende zijwegen getrokken kunnen worden n.l. naar Santa Cruz etc. Spreker stelt zich voor in 5 à 6 jaren een geheel wegenset te krijgen op Aruba, een kustweg met verschillende zijwegen. Spreker memoreert dat de hand veel belang heeft bij een goede verbinding met San Nicolaas, zooals geprojecteerde weg, die veel korter, aangenamer, en goedkoop zal zijn dan de oude, en technisch veel beter. Het belang van de bevolking verzet zich tegen herstel van den ouden zonder meer.

Het lid EMAN het woord verkrijgende zegt: De noodzakelijkheid van dezen weg is reeds ten volle geconstateerd.

Het staat vast dat een goede verbinding tusschen Oranjestad en San Nicolaas van zeer groot belang is voor den handel niet alleen van hier, doch ook van Curaçao. Een verbetering van den ouden bestaanden weg zou n.l. te kostbaar zijn. Het is toch jammer dat waar deze weg in hoofdzaak gebouwd wordt om aan de Maatschappij en den handel tegemoet te komen, die Maatschappij er een commissariaat op na houdt waardoor de handel in een kwijnenden toestand gebracht is geworden. Waar ik weet dat het doel van dezen weg is om den handel alhier te doen opleven en waar ik uit een onderhoud met de directieuren der Maatschappij den indruk gekregen heb dat deze nog groote plannen heeft tot uitbreiding van haar commissariaat en zij geen positieve belofte wilden geven hare zaken in de naaste toekomst te zullen inkrimpen, zou ik U mijnheer de Voorzitter willen voorstellen de verdere behandeling van deze kwestie welke van zoo groot belang voor ons allen is, tijdelijk uit te stellen tot dat wij tot een oplossing daarover gekomen zijn.

De landraad ARENDS het woord verkrijgende zegt: dat hij persoonlijk eerst tegen een nieuwen weg was, doch later bekeerd werd tot het inzicht van den voorzitter en veel is gaan voelen voor diens plannen tot verkrijging van een geheel wegenset over het eiland. Doch intusschen zijn er moeilijkheden die hem er toe brengen zijn stem niet aan den nieuwen weg te geven. De handel in Aruba is hard achteruit gegaan sedert de oprichting van het Commissariaat der Pan Am. Spreker heeft met zijn collega EMAN een bespreking gehad met de directieuren van de Lago en de Pan Am.

Dit onderhoud heeft geen tastbare resultaten opgeleverd, aangezien de heeren van de Pan Am geen concrete garantie gegeven hebben dat de Maatschappij de zaken van het commissariaat zou inkrimpen. Om deze reden voelt spreker zich niet verantwoord voor den nieuwen weg te stemmen. Deze weg was in den beginne gevraagd in het belang van den handel, doch spreker denkt dat zoodaals zaken nu staan, de nieuwe weg nog meer funest zal zijn voor den handel te Oranjestad. De Vice-president van de Pan Am. wordt hier binnenkort verwacht. Spreker zou daarom willen voorstellen de beslissing in deze nog eenigen tijd, zegt twee weken, uit te stellen.

De VOORZITTER zegt in antwoord op het door de landraden gesprokene: dat hij eveneens een onderhoud heeft gehad met de directieuren van de betrokken Maatschappij. Spreker heeft toen er op gewezen dat de komst van de Maatschappij op Aruba, haar zekere zedelijke verplichtingen oplegt jegens de bevolking. De door de Maatschappij gebrachte geldrouleering heeft tengevolge gehad dat de standaardmunt met 150 % verhoogd is. De Amerikanen berekenen alles in dollars, terwijl de Arubaansche bevolking nog als geldbasis de gulden heeft.

Genoemde heeren verklaarden toen dat alleen artikelen van eerste levensbehoefte door het Commissariaat verkocht zullen worden; zoodra namelijk de handel te Oranjestad de verschillende artikelen leveren kan, zullen deze uit de stock van het Commissariaat

verdwijnen. De huidige toestand zou te wijten zijn aan het feit dat de winkels te Oranjestad bepaalde artikelen, waarop de Amerikanen zeer gesteld zijn, niet voorhanden hebben.

Inciden de verloopen van den handel alhier niet helpen, dan kunnen wij ons wenden tot het hoofdkantoor in New York.

Echter mag deze aangelegenheid niet vastgeknoppeld worden aan de aanleg van een nieuwen weg. Afgescheiden van de vraag of de maatschappij tegemoet zal komen aan de verlangens van een handel, blijft een goed wegenset voor Aruba dringend noodzakelijk. En, tenslotte heeft de Pan American eveneens recht op een goeden verbindingsweg met Oranjestad, daar zij ook bijdraagt in de koloniale belastingen. Men moet de zaak niet te donker inzien. De nieuwe weg zal zeer zeker verbetering brengen in den tijdelijken toestand van malaise. Spreker wijst op hetgeen hij in Oost-Indië gezien heeft. Een Olie Maatschappij had een bloeiende nederzetting ongeveer 9 Kilometer van Palembang, voorzien van alle comfort, een prachtig clubgebouw, enz. enz. Er kwam toen een gasfalterde weg die de nederzetting verbond met Palembang. Wat gebeurde er toen: de employés lieten hun geriefelijke sociëteit links liggen en kwamen in het dure Palembang, want er zeens uit wilden gaan. Zoo zal het ook hier gaan. De mensch wil nu eenmaal graag zoo nu en dan eens tusschen uit wezen. Men wil graag eens wat anders zien dan alledag, al is het misschien zelfs echter.

Wij moeten ook niet vergeten dat Oranjestad nu nog op haar minimum is en heelemaal nog geen attracties aan te bieden heeft aan vreemdelingen. Op den duur zullen hier allicht ontspanningsgelegenheden komen, verblijf, hotel etc. Palm-beach bijvoorbeeld bezit een strand en badgelegenheden, volgens een kenner van deze streken, zoo prachtig als nergens anders in West-Indië te vinden is.

Concurrentie tegen de store te San Nicolaas is onmogelijk. Men zal te Oranjestad daarom dus op bovenaangegeven wijze moeten te werk gaan. Spreker vervolgt en zegt dat er op het budget een som gelds is uitgetrokken voor een nieuwen weg. Als wij dezen weg niet dankbaar accepteerden, dezen weg waarvoor zovoel gestreden is moeten worden, dan zal de uitwerking op Curaçao allerfunest zijn. Dit zou een zeer gevaarlijk experiment zijn.

De kwestie tusschen Handel en Commissariaat staat en valt niet met den aanleg van den nieuwen weg. Wij hebben nu een Kamer van Koophandel op Aruba gekregen. Voor haar is een taak weggelegd, ook in deze kwestie. Ten slotte zal de overwinning behaald worden.

Spreker gelooft niet dat er gedurende de eerste drie jaren sprake zal kunnen zijn van geregelde toestanden. De huidige tijd is er een van groei. Wij moeten elk oogenblik op onze quivive zijn, zelfs in tijden van schijnbare stilte. Voor de samenleving is verbetering van de sociale omstandigheden zeer noodig. Hoe kan er een behoorlijke handel zijn, indien er geen goede verbindingsweg is met een zoo belangrijk punt als San Nicolaas, vraagt spreker. Ten slotte waarschuwt spreker nog dat als er eenmaal geconstateerd is dat de Raad van Politie den nieuwen weg niet wil, deze voor altijd van de baan zal zijn, en wekt de ingezetenen op tot onverslapte doorzetting van den strijd in het algemeen belang. Zonder publieke belangstelling kan een bestuursambtenaar niets tot stand brengen. Houdt, daarom, Uw kruut droog en het geweer bij den voet, maant spreker. Ten slotte kan succes niet uitblijven.

Het lid ARENDS het woord verkrijgende zegt, dat hij hoopt dat door het heden avond besprokene de betrokken maatschappij tot inzicht is gekomen dat zij wel degelijk rekening te houden heeft met de rechtmatige verlangens van anderen. De landraden verklaren ten slotte geen bezwaar te hebben tegen de voorgestelde aanleg van een geheel nieuwen weg.

Zonder hoofdelijke stemming wordt dit punt van de suppletioire begroting 1930 aangenomen.

(Wordt vervolgd)

Ma de vermoedenis van den dag, niets beter dan SCHLOSS.

11—13

N. V. HOLLANDSCHE BANK VOOR WEST-INDIE.

OPGERICHT 1918.

Maatschappelijk Kapitaal: fl. 5.000.000.

Gepaatsd en Volgestort fl. 1.000.000.

HOOFDKANTOOR: AMSTERDAM, Keizersgracht 255

BIJKANTOOR te CARACAS -- (Venezuela).

BIJKANTOOR CURAÇAO.

Neemt Gelden à Déposito. Opent Spaar-Rekeningen.
Opent Chèque-rekeningen.
Bezorgt Telegrafische Uitbetalingen.
Verstrekt Handels-Credieten.
Uitvoering van Effecten-Orders
en Verzilvering van Coupons.
In- en Verkoop van Wissels op het Buitenland
en van Vreemde Muntsorten.
Verstrekt Reissuissels (overal ter wereld inwisselbaar)
van de American Express Company, New-York,
en de American Bankers Association, New-York.

CORRESPONDENTEN IN ALLE VOORNAME PLAATSEN.

In Nederland: NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.
ROTTERDAMSCH BANKVEREENIGING.
Te New York: GUARANTY TRUST COMPANY OF NEW YORK.
EQUITABLE TRUST COMPANY OF NEW YORK.
Te Londen: NATIONAL PROVINCIAL BANK LTD.
Te Parijs: SOCIÉTÉ GÉNÉRALE POUR FAVORISER ETC.
BANQUE NATIONALE FRANÇAISE DU COMMERCE EXTERIEUR.
Te Hamburg: DEUTSCHE BANK.

De Heer en Mevrouw A. D. CAPRILES—CHUMACEIRO,
hebben de eer hunne vrienden in kennis te stellen, dat zij op den 4en December a.s., den dag hunner veertigjarige echtvereeniging hopen te herdenken en op dien dag gaarne gelukwenschen zullen ontvragen, te hunnen woonhuize, Penweg No. 37,
om 8 uur 30 p. m.
Verzoeken, deze kennisgeving als een uitnodiging te willen beschouwen.

Willemstad den 30 November 1929.

APOTHEEK

“Botica Nacional”

van EDMUND JACOBSEN, Apotheker
AMERICAN DRUGSTORE ENGLISH PHARMACY
Breedestraat, Otrabanda Telefoon No. 256.
Spoedige aflevering van Recepten
Patentmedicijnen en Chemicalien
Drogerijen Parfumes en Zeepen
Wijnen en Likeuren
Alle Foto-artikelen
Allerlei Soorten van
Chocolade, Suikerwaren, en Koekjes
Sigaren en Sigaretten Sodawater en
Limonade.
VLUGGE BEDIENING OOK AAN HUIS BEZORGEN.

SHELL Motorolie en Gasoline

De volmaakte combinatie voor moderne motoren.

Model V-30 Prijs \$105.

HIS MASTER'S VOICE.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der redactie.)

De Kwestie „Handelsbelangen van Aruba“, is in eens een question brûlante geworden waarover nog wel het een en ander zal gezegd worden, alvorens men tot een bevredigende oplossing is gekomen. Ter wille van het „hooren wederhoor“, en tevens om het vraagstuk van alle zijden te bezien, publiceren wij onderstaand „Ingezonden“ artikel.

De Redactie.

Curaçao 23 November 1929.

Mijnheer De Redacteur, Beleefd verzoek ik u een plaats-rumtje voor het volgende:

„AAN WIE DE SCHULD?“

De Handel in Aruba klaagt, zooals ik in een ingezonden stuk van den 15den dezer las, steen en been over den slechten toestand, en lijmt de schuld aan de 3 ter plaatse gevestigde Olie-Maatschappijen.

Mijnheer X wil de slang den kop verbrijzelen, meenende zeer zeker daarbij die verschillende Maatschappijen het recht te benemen haar schepen zelve te provianderen, en haar arbeiders van het hoog noodige te voorzien.

Met recht zoude ik zeggen dat den „Handel“ den kop ingedrukt is, en het zoude zeer „Gentleman“achtig geweest zijn van den Heer X, indien hij alzo de Lezers der „Amigoe di Curaçao“ tegelijkertijd op de hoogte gebracht had van de ware oorzaak.

Het gaat toch niet aan, de Handels-miscalculaties een ander aan te lijmen.

Gedurende de Constructie-periode der verschillende Maatschappijen, was, spreekt van zelf, de handel goed-want de Maatschappij heeft nu eenmaal dit of dat nodig, en het werd betaald, onverschillig welke prijs gevraagd werd, wat U mij?

De arbeiders betaalden alzo; eten en kleden moeten eenmaal de arme menschen ook doen, net als de Hand-laren; doch met dien verstande dat de arbeider na zegge een jaar verblijft in Aruba „plazak“ weer naar huis ging, en de Hand-laren tijdens dien „Oilboom“ zich aanpasten aan een andere „Speer“ van welke zij nu niet terug willen komen.

Schrijver dezer is met de Arubaan-sche toestanden bekend, en weet zeer zeker dat de „Hand-laren“ overbelast zijn, en geen raad weten, door-dat zij wel „Stock“ hebben, doch geen verkoop, tenminste niet zooals vroeger.

AAN WIE DE SCHULD?

Het spreekt vanzelf dat een „Leek“ in den handel zelfs begripen kon dat gedurende de constructieperiode de verschillende Maatschappijen zich alles moesten laten welgevallen; men heeft dan geen tijd om over eenige prijzen te redetwisten, de kwestie is „Na zoo en zooveel tijd moeten wij draaien, koste wat 't wil,“... doch... Ondervinding opgedaan hebbende gedurende die periode, nu eenmaal dat zij over is — blijft vanzelfsprekend voor die Maatschappijen geen andere uitweg, dan wel zelve alles wat zij nodig heeft, te importeerden.

Gebruikten zij vroeger dure werkrachten, nu is het onmogelijk, willen zij op de wereldmarkt haar plaats behouden; dus minder betalen, en haar arbeiders tegemoet te komen in hun eerste levensbehoeften, en later mogelijk zelfs te huisvesten, wat dan weer de huisjesmelkers stof tot klagen zal geven.

Het spreekt vanzelf dat ieder verstandig mensch, dus ook een Arubaan-sche „Handelaar“ vooruit moest weten, dat zodra de „Boom“ over was, voor hem weer de gewone gang van zaken van vroeger terug zou keeren.

De „Boom“ is over, de „Goudmijn“ uitgeput, zijn zij met hetgeen gedurende dien tijd verschacheld is niet tevreden, volgen zij dan een anderen „Boom“, en zoeken zij niet ten koste van den armen arbeider een „Nieuwe Mijne“?

Door een tweejarig verblijf in Aruba is schrijver speciaal met de Pan. Am. Pet. & Tr. Co. te St. Nicolaas bekend, weet hij dat zij ter hulp van haar employés en arbeiders een winkel geopend hebben, waarin zij degelijke (Eerste kwaliteit) waar tegen een billijken prijs te koop aanbieden; en hij moet bekennen dat het een waar „Godsend“ is.

De Maatschappij heeft zich op zoo een manier verzekerd niet alleen van den arbeider, doch is nu in staat alles wat zij nodig heeft direct uit haar magazijn te betrekken, zeker zijnde

„het vel niet over de ooren getrokken te voelen“ van de Heeren Hand-laren in Aruba.

De arbeider gevoelt zich nu tevreden, hij krijgt waar voor zijn geld, en heeft ook niet te hooren, evenals de Maatschappij zelve: „Het is er niet, het komt met den volgende boot“, of wel: „maar het kost zooveel...“ of wel wanneer over den prijs gesproken wordt: „Ja, ik kan er niets aan doen, in Curaçao kan het een gulden kosten, maar hier doet het twee“.

Ik kan mij best met den schrijver vereenigen dat een wekelijksche omzet van een Fl. 200.000 voor den handel in Aruba heel wat beteekent, maar „To get rich quick“ ten koste van den werkman... dat is te veel geveerd.

Dat de Maatschappij op St. Nicolaas daar eenige winst bij heeft, zal natuurlijk wel, spreekt toch vanzelf; het kapitaal is belegd en moet zijn procenten afwerpen; schrijver X moet 't toch bekend zijn dat de Maatschappij toch niet in Aruba is gekomen is voor philanthropische doeleinden, onder anderen, den handel ten hare nadeele te verrijken?

Schrijver dezes kan zich niet indenken, welk recht het bestuur zoude hebben om in te grijpen in deze on-kiesche zaak, en vindt dat zij den „Handel“ haar eigen kastanjes uit het vuur moet laten halen.

Behoed zij den handel, zooals deze vraagt voor „Ondergang“, dan noemt schrijver dezer „die handeling“ het verrijken van die lieden ten koste van den minderen man, „de werkman“.

Wanneer een ingrijpen van het bestuur noodig is, is dit tegenover den Handel in het algemeen in Aruba, welke zijn waren zoo abnormaal hoog geprijsd heeft dat het een werkman onmogelijk is voor zich en de zijnen iets weg te leggen.

M. de Redacteur, gaarne mijn dank betuigende voor verleende plaatsruimte.

Hoogachtend,
F. J. J. Gz.

Mhr. de Redacteur.

Met veel, heel veel interesse, las ik verleden week de „Buitenstemmen“ van A.K. en haast mij instemming te betuigen met 't eerste deel.

Ook ten Westen der stad zijn mij gevallen bekend, waarbij, op 't punt van wegbewerking particulier belang voor 't algemeene ging.

Om niemand te krenken, willen we niets aan 't licht brengen; trouwens voor de toekomst lijkt 't mij nuttiger 't systeem van wegbewerking zelve onder de loupe te nemen.

't Is mijn rotsvaste overtuiging, dat de voortdurende, gegronde klachten over allerslechtste hoofdwegen, en nog slechtere binnenwegen in korten tijd van de lucht zijn, indien meer tactisch te werk gegaan wordt bij 't onderhoud der wegen.

Men ga dan te werk gelijk overal elders ter wereld, en zoeken mannetjes, die elken dag van 't jaar met kruiwagens, houweel en schop, 't hun toege-deelde deel der wegen bijhouden.

't Fundament der wegen is over 't algemeen van nature puik; 't materiaal ter bedekking en vulling ligt overal voor 't grijpen; maar de wegen bijhouden werd tot nogtoe nooit gepractiseerd, behalve in de beneden-districten.

Door jarenlange ondervinding wijs geworden, zou ik zelfs willen aanraden; af te zien van een beasfaltering van den weg rondom 't Schottegat, en de daarvoor benoedigde sommen te besteden aan begruizing en verbreding van 't geheele wegennet op Curaçao, en dit eenmaal klaar zijnde, goed bij te houden op bovengenoemde manier. Zoo en zó alleen komen we in korten tijd gereed met passabele hoofd- en binnenwegen, en komen de uitga-ven ten goede aan 't algemeene belang.

Gaarne geef ik mijn opinie prijs voor een betere oplossing.

PRACTICUS.

27 November 1929.

Mijnheer de Redacteur.

Buitensiem No 2 van A. K. in „Amigoe“ van 23 Nov. l.l. heeft zich doen hooren over een kwestie die terdege moet aangepakt worden en on-middelbaar! Ik laat in het midden de manier waarop „Posterijen“ deze kwestie der regelmatige. Brievenhe-dingen arbeider, doch is nu in staat alles wat zij nodig heeft direct uit haar magazijn te betrekken, zeker zijnde

in den steek te laten en te doen alsof ze niet bestonden. Voor Curaçao dat zich zoo gaarne voor-doet als „internationaal“, „up to date“, „progressief“ e. d. (luister maar eens naar dat getrompetter overvrouwtang in den K. R.) is dat meer dan achter-lijk, net is belachlijk zelfs. Bij Plan-terrust houdt alles op! Het is alsof er 'n bordje stond met 't opschrift: „Hier eindigt de beschaving“. Wij, arme stakkerds van Ceroe pretoe, Morgenster, Rio Canario, Kwartier etc. en dat zijn er duizenden — wij schrijven toch ook brieven; wij verwachten dus ook dat ze ons antwoorden per brief en dat die brief ons netjes thuis bezorgd wordt! Zoals de toestand nu is, is het onhoudbaar, er moet verandering komen en zoo gauw mo-gelijk. Videant consules! schrijft A. K. Best, maar hij vergeet dat er veel slaapziekte heerscht onder de consu-les! Het zal voorloopig dus nog wel bij 't oude blijven, en het zal nog lang duren vóór wij, om 't Schotte-gat, de eerste uniformet van „Pos-terijen“ met hoerageroep zullen be-groeten.

Geduld is een noodzakelijke deugd in de West, maar het is toch goed dat deze kwestie onder de aandacht van 't publiek blijft en ik hoop dat er nog veel meer buitenstemmen zul-len opgaan uit protest.

Hoogachtend,
een arme stakkerd van Rio Canario
R. D.

Ondergeteekende en familie verlaten tijdelijk Curaçao, als zijn gemachtigde achterlatende den Heer C. J. DE-BROT, Advocaat-generaal alhier.

Wegens ziekte verhinderd afscheids-bezoeken af te leggen.

Willemstad, Curaçao, 30 Nov. 1929.
MR. M. van DIJK.
Procureur-generaal.

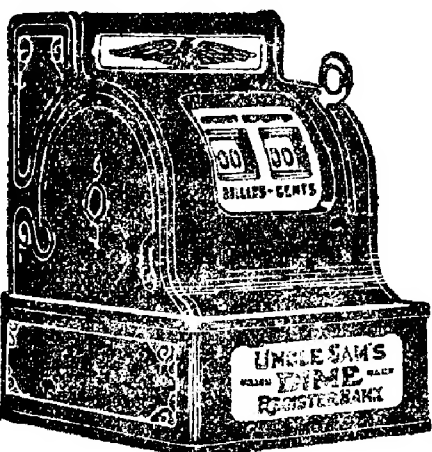
Dankbetuiging.

Hierbij breng ik mijn oprechten dank aan allen die deelgenomen hebben aan het smartelijk verlies, door mij geleden, bij het overlijden van mijne onvergetelijke echtge-noot, Mevrouw

Domethilda Luidens.

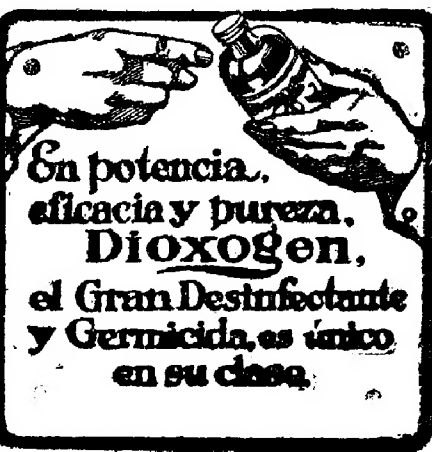
Bijzondere dank nog aan Dr. J. W. MAAL, Dr. GAERSTE en de Zusters van het St. Elisabeths-Hospitaal.

HENRICUS J. LUIDENS.
Brigadier.

DIME AND GUILDER BANKS.
Wil U wat sparen, koop dan een van deze mooie spaarpotjes v. or Uwe kwartjes en guldens, bij
A. H. DEVILLE

LANGESTRAAT No. 2.
Eenige Agent voor Curaçao,
2-3 Aruba en Bonaire.

Agents General: W. A. MAAL.
P. O. Box 63,—Curaçao.

WIJ bieden het publiek, het nieuwe luxe-model V-30 aan, hetwelk verscheidene verbeteringen heeft ondergaan, tegen de billijke prijs van \$ 105.—

Het V-30 heeft de modellen 4-3 & 4-20 van \$ 95.— & \$ 135.— respectievelijk, vervangen; ofschoon het een meubelstuk is, gelijk in grootte aan het 4-20 wordt het tegen een goedkooper prijs afgegeven.

Dit is weer een nieuwe overwinning van de VICTOR.

Wij nodigen U uit dit nieuw model te komen hooren en bewonderen.

VERKOOP SALONS:

EL LOUVRE

Heerenstraat & Breedestraat

N. M. DE JONGH
Otrabanda.

S. N. ECURY
Aruba.

Raleigh-fietsen

voor Heeren, Jongens, Dames en Kinderen.

Verkrijgbaar bij

La Moda.

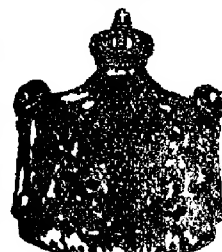
1-2

MANRIQUE CAPRILES & Co., Breedestraat No. 7.

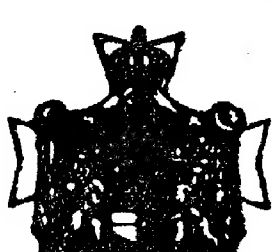
ZOO JUIST ONTVANGEN een sortering Dames- en kinderhoeden, complete luiermantuitzetten en andere Baby-artikelen.

Voor de St. Nicolaas een mooie sortering Dames-Heeren- en Kinderzakdoeken, peau de pêche kussens (gevuld en ongevuuld), een uitgebreide sortering kantgekloste en fantasie kleedjes, divan- en tafelkleeden, fantasie lampekappen in div. maten, Jongens-matrozenpakken.

DE BIJENKORF. Heerenstraat No 5, (boven.)

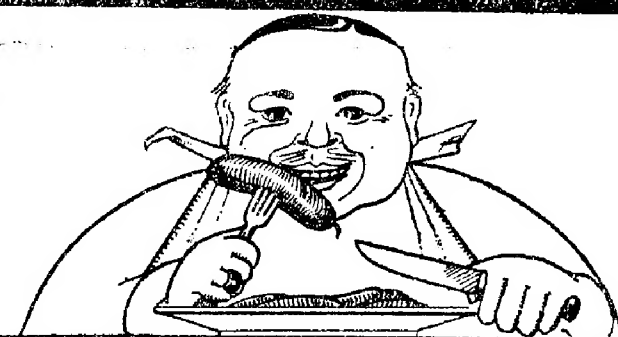
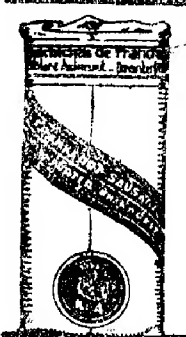
PROVEEDORES DE LA CASA REAL

ALFONSO KONINKRIJK NEDERL.

DE KONINKRIJK NEDERL.

Salchichas de Francfort

MARCA KÖLER & ANKERSMIT
DEVENTER - HOLLANDA

Agentes: GALMEYER & Co.

Breedestraat 72, Otrabanda.

Hamburg-Amerika-Linie.

NEXT SAILINGS (Subject to Changes) FROM CURACAO TO:
Pto. Colombia, Cartagena, Pto. Cabello, La Guayra,
Cristobal, Port Limon: Trinidad, PLYMOUTH,
AMSTERDAM & HAMBURG

Passenger-Ship:	July	4—5.	July	17—18.
M. S. Magdalena	SS. Rugia	July 23—24.	Aug. 29.	July 31.
*) SS. Teutonia	*) SS. Galicia	Aug. 10—21.	Sept. 26.	Aug. 29.
*) SS. Grunewald	MS. Magdalena	Aug. 29—30.	Sept. 11—12.	Oct. 24.
M. S. „Orinoco“	*) SS. Rugia	Sept. 17—18.	Oct. 9—10.	Nov. 20.
*) SS. Teutonia	M. S. Magdalena	Sept. 26—27.	Nov. 6—7.	Dec. 18.
*) S. S. TEUTONIA	*) S. S. TEUTONIA	Oct. 15—16.	Dec. 4—5.	Jan. 16.
MS. Orinoco	MS. Orinoco	Oct. 24—25.	Jan. 1—2.	
*) Galicia	M. S. „Magdalena“	Nov. 12—13.		
M. S. „Magdalena“		Nov. 21—22.		
		Dec. 10—11.		
		Dec. 19—20.		

Steamers marked *) call at Pto. Barrios and Tampico (Mexico) returning via Westindian Ports to Europe.

The Steamers „TEUTONIA“, „RUGIA“ & „GALICIA“ have FIRST and THIRD CLASS accomodation. SS. „GRUNEWALD“ has ONLY FIRST CLASS accomodation.

The special attention is called to the New Twin Screw Motor-Ships „ORINOCO“ and „MAGDALENA“. These Ships have an excellent FIRST, INTERMEDIATE and THIRD CLASS accomodation.

The „ORINOCO“ and „MAGDALENA“ call homewardbound also at CHERBOURG.

All Ships accept Passengers and Cargo.

For further information apply to:
Edwards, Henriquez & Co.
Agents.

V.ROSSEM'S

Poorters-Toeback

DE BESTE VARMAS

Verkrijgbaar bij ELLIS & DANIA Agenten.

Let op
Uw LONGEN

Ruischen Uw longen of piept Uw borst bij het ademen, verdrieff dan het vastzittende slijm en verschoon Uw ademhalingsorganen voor het te laat is. **Wij** Gij afdoend genezen worden, gebruik dan eenigantijd

AKKER'S
ADDUSIR
Reiniger der Longen

Per fles in koker \$2.—
Bij Apothekers en Drogisten.

Hoofd-depôt v. Curaçao:
MENSING & Co.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden gedurende de ziekte en bij het overlijden van onzen onvergetelijken echtgenoot en vader
JOHAN ANTHONY DE VEER.
betuigen wij hierbij onzen hartgrondigen dank.

Willemstad, 23 Nov. 1929.
Ulrica de Veer—de Veer.
Marina C. de Veer. 1-2

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURRIEL & SONS.
Agents.
6-5

A Stetson hat is always at home in the wardrobe of a well-dressed man.

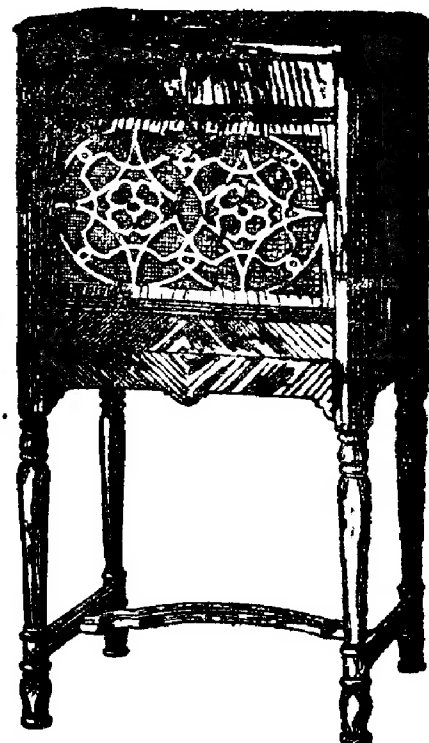
(Engelsche producten)

Heeft wereld reputatie

Dit kindermelk heeft zyn goeden naam te danken aan zyn zuiverheid en voedzaamheid, en aan het feit, dat het kinderen gezond en sterk vormt. De moeders, die dit melk hier gedurende de 5 laatste jaren gebruiken hebben, zyn zeer tevreden over het verkregen resultaat, omdat Glaxo zoo buitengewoon goed is voor kinderen.

Heeren **MENSING & Co.**

keerd, de heer R. DESCHAMPS, Directeur
an de Kabel, in gezelschap van Echtge-
oote en Dochter. Welkom!

Het publiek wordt hierbij bekend gemaakt dat onze zaakden 1° November is verplaatst naar het ruime lokaal No. 21, Heerenstraat. VESTIGT UW AANDACHT OP DE OPENING. ENORME SORTERING EN BILLIJKE PRIJZEN.

PALAIS ROYAL. Marchena Moron & Co.

Verkrijgbaar bij Ellis & Dania. St. Thomas College.

heerlijke

Boterletters

Speculaas.

2-2

Krachtig en Onvermoeid.

Onuitputtelijk aan energie — stralend van gezondheid en levenslust. Zoo voelde ge U in die zeldzame dagen, dat geen taak U te zwaar, geen werk U te moeilijk was.

Zoo kunt ge U weer voelen, want „er is geen preparaat dat zoo uitstekend de levenskrachten versterkt als Sanatogen,” schreef Dr. Behlms-Schwarzbach uit Colombo.

Sanatogen bouwt de krachten op, door aan de cellen van zenuwen en lichaam juist die stoffen — phosphorus en albumine — toe te voeren, waaruit Uw gestel „kracht” put.

„Een opbouwend proces vindt plaats in de zenuwen, na toediening van Sanatogen,” schrijft Prof. Dr. Mann, Oxford.

Met Sanatogen zult ge meer en beter werk kunnen verrichten en U toch na beëindiging der dagtaak frisch en vol energie gevoelen — klaar om van Uw vrijen tijd te genieten.

Wees krachtig en onvermoeid met:

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel.

Verkrijgbaar in alle Apotheken

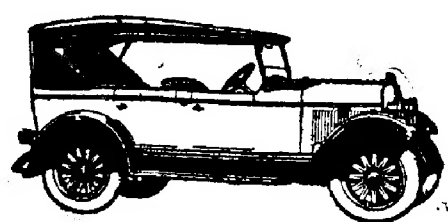
Rust Proofing by Chrysler.

For the first time in large volume automobile manufacturing history and as a result of our export experiences, there has been incorporated in our regular production a rust proofing, or Bonderite process, preliminary to all enamel coatings.

You are familiar with the costly and extremely aggravating presence of rust undermining the enamel coatings of fenders, dust guards hood sills, etc. and it is gratifying to announce the use on Chrysler products of this proven preventative.

This rust proofing of all exposed sheet parts became effective in production, for Chrysler "66", "70", "77" and Imperial "80" in August 1929.

Buy a Chrysler and you will be satisfied to the utmost.

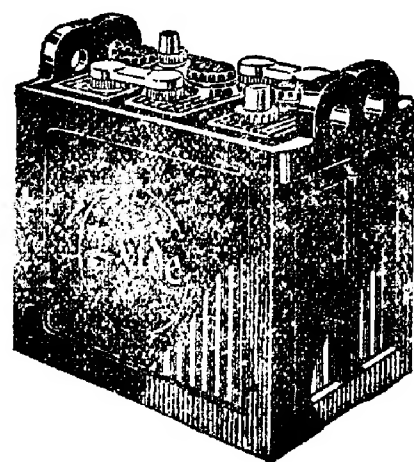

TISCHER & Co.
Distributors.

2-2

Another GOOD REASON for BUYING an

Exide
BATTERY

At the present low prices, every car owner can now enjoy the satisfaction and security of an Exide Battery.

Exide Batteries contain the best materials that can be obtained. And these materials are combined into a perfectly balanced unit by The Electric Storage Battery Company, a company with forty years' experience in building batteries for every purpose.

Exclusive Agent, for Curaçao, Aruba & Bonaire,

D. Cardoze.

Hendrikplein No. 9

Gedurende de maand December (behalve van 7 t/m 12 Dec.) gelegenheid tot inschrijven van Nieuwe leerlingen voor het schooljaar 1930, telkens van 8 tot 12 uur v. m.

Men gelieve 't vaccinebewijs mee te brengen.

Het Hoofd der school.

Fr. CANUTUS.

1-3

Plaats bij tijds uw orders bij de Firma

Ellis & Dania

van de volgende artikelen voor de aanstaande feestdagen.

Advokaat

Morellen op brandewijn.

Boerenmeisjes

Boerenjongens

en niet te vergeten de overheerlijke stroop

Manizan.

2-3

MENSING & CO. AGENTEN.

Desde 1764

El Té de
Otto Roelofs
es el mejor

Ellis & Dania

maken bij deze bekend dat zij benoemd zijn geworden als agenten van de sigarenfabriek „Brantia” W. J. Schouten uit Gefen.

Al de afnemers van deze firma blijven dezelfde condities behouden als voorheen.

Gaarne ontvangen wij bestellingen voor deze firma.

2-3

PHOTO STUDIO

F. J. JANSEN GZ.

Breedestraat No. 98 Otrabanda.

Open van 8 uur 's morgens tot 9 uur 's avonds.

Ge behoeft nu niet meer special tot Zondags te wachten, houdt uw werk U tegen, komt 's 6 avonds.

Uitgave St. Thomascollege, Curaçao

AARDRIJKSKUNDE

De eilanden van Ned. W. Indië, de overige eilanden van W. Indië Venezuela en Colombia, door

Fr. M. Realino,

onderwijzer aan het St. Thomas College.

3-3 Prijs fl. 1.25.

Bekendmaking.

Le openbare verkoop van juweel- en en gouden en zilveren voorwerpen, van en met 2 Januari 1928 tot en met 30 Juni 1928 ter „De Spaar en Beleenbank van Curaçao” bevestigd onder No. 6904 R tot en met No. 5433 S zal aanvangen op Donderdag den 14 November a. s. des morgens te negen uur, in het lokaal der vennootschap en zal worden voortgezet op de volgende Dondertdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop hunner panden te voorkomen door zoo spoedig mogelijk de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.

De verkoop zal in geen geval worden uitgesteld, waar zal precies op den 5 December a. s. een aanvang nemen.

Willemstad den 16 October 1929

De Voorzitter

P. L. GORSIRA.

James D. Hellburg

brengt hierbij ter kennis van het publiek in het algemeen dat hij een „BATTERY SERVICE STATION” heeft geopend, in de Klipstraat, ingang werf „Red D Line” waar hij zich belast met het laden en herstellen van alle soorten accumulatoren voor auto's;

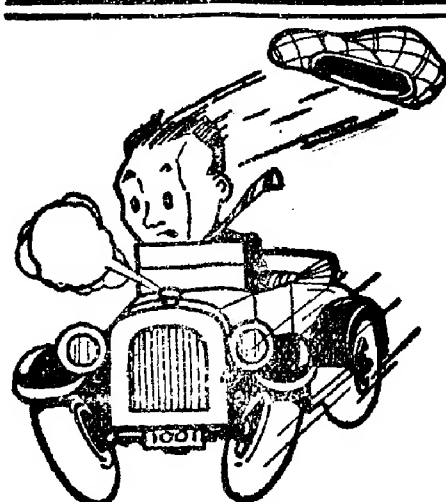
en

aangezien hij binnenkort niet meer gëmployeerd zal zijn bij de N. I. G. M., stelt hij zich ook ten dienste van het geacht publiek voor de navolgende werkzaamheden: Pijpleidingen, het installeren van baden en W. C., machineriën, het repareren van electrische apparaten en alle soorten machineriën, enz., enz

Hij garandeert het publiek elke hem opgedragen werkzaamheid naar volkomen voldoening te zullen uitvoeren en stelt te hunner beschikking tel. N° 545.

Curaçao den Nov. 1929.

2-4

Bowlegged
Wheels Make
Pigeon-Toed Tires!

When your wheels are out of line you lose thousands of miles of tire service.

Bring the car in, let us check the alignment, inspect the tires for cuts and bruises and make sure you have the right amount of air in them. This service is free.

Firestone

GUM-DIPPED TIRES

SOLE DISTRIBUTORS:

A. D. CAPRILES & Co.

Heerenstraat No. 20.

Sub-dealers.

Galmeyer & Co. Otrabanda.

Galmeyer & Co. Semikok

B. J. Arends Aruba

„ELBSCHLOSS”-bier eens geschonken
Steeds gedronken.

Het eenigste bier dat ze aan boord van de schepen van de Horn- en H. A. A. G. Line drinken.

Agenten firma G. Frost, Shipchandler.

TE KOOP WEGENS VERTREK

Inboedel en een ingoeden staat zijnde „Chevrolet”, te bevragen p/a VISMAN, Penstraat 32, Koraal Karpata.

3-3

Maduro's Bank

Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls. 2.500.000

Koopt en verkoopt wissels,

buitenlandsch bankpapier, coupons,

gemunt goud en zilver.

Neemt gelden á depósito en opent

chequerekeningen met rente-vergoeding.

Verschaft Reiswissels, Creditbrieven,

Circulaire Creditbrieven.

Telegrafische Uitbetalingen.

Spaarkbank.

Om den eetlust op te wekken
niets beter dan een glas
SCHLOSS voor 't eten.

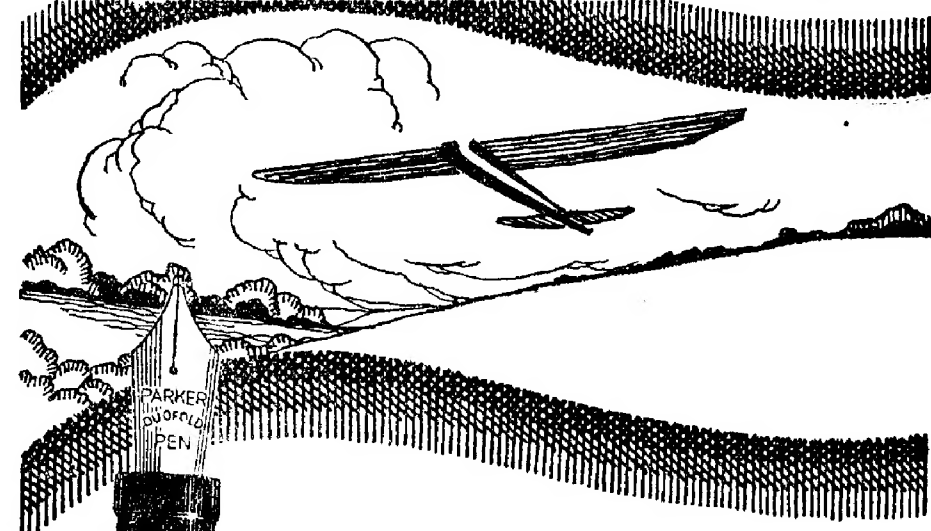
Huize „Las Delicias”

is verhuisd naar NIEUWSTRAAT 2. (achter Emma-school. Tel. 484, Waagaat.)

Wegens plaatsgebrek enorme uitverkoop van JAPONNEN, HOEDEN en HANDWERKEN.

Zoojuist ontvangen HULST. Spotprijzen.

2-2

36 jaren van ondervinding, 47 verbeteringen, 32 patenten zijn vertegenwoordigd in deze meester-vulpen.

Niettegenstaande de houders van „Permanita” van de Parkers 28% minder wegen dan van caoutchouc, zijn ze onbreukbaar.

Door middel van het schrift zonder druk is het zeer geringe gewicht dezer pennen op zich zelf voldoende, om de letterteekens op het papier te beginnen en het regelmatig vloeien van dun inkt te onderhouden. Men behoeft de vingers niet te drukken; geen inspanning noch vermoeienis.

De pennen hebben een punt van iridium en zijn van 14 karaatsgoud, die nooit verslijten terwijl de houders in drie verschillende afmetingen, volmaakt maakt geproporcionoord verkrijgbaar zijn. Zij ondergaan geen invloed van het klimaat, en lekken niet.

Deze allernieuwste vulpennen, die heel een leven duren, worden vervaardigd in 5 kleuren, waaruit ge kunt kiezen, die U bevalt; allen zijn mooi.

Elke houder draagt het merk: „Geo. S. Parker—DUOFOLD”. Alleen de echte hebben dit merk.

Duofold
Parker

CURIEL'S BANK.

Willemstad - Curaçao - Ned. West-Indie.

ALLE BANKZAKEN.

Rekening-courant in lokaal en vreemd geld.

Deposito's op termijn in lokaal en vreemd geld.

Voorschotten en Handelscredieten.

Koop, Verkoop en Incasso van Wissels, Creditbrieven,

Coupons en Vreemd Geld tegen voordelige koersen.

Telegrafische uitbetalingen naar alle werelddelen.

Reiscreditbrieven en Chèques van de

National City Bank of New York,

New York City.

Safe-loketten.

Speciale afdeling voor Incasso's

Afdeeling Spaarkas.

Afdeeling Assurantie

Als ge een verfrissching wilt nemen na de hitte van den dag, niets beter dan SCHLOSS.

De grootste keuze in: PALAIS ROYAL.